

ROMÂNIA

CONSILIUL DE MONITORIZARE

Autoritate autonomă sub control Parlamentar
pentru promovarea, protecția și monitorizarea implementării Convenției ONU privind
drepturile persoanelor cu dizabilități

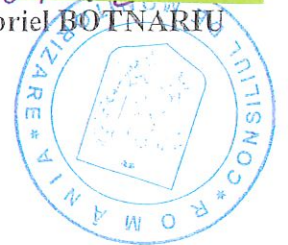
București, Str. Nerva Traian, nr. 3, sector 3
Telefon: 021.371.27.66; Fax: 021.371.27.58

e-mail: consiliuldemonitorizare@gmail.com
web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr. 917 / 30.06.2021

Aprob,
Președinte

Dr. Emanuel-Gabriel BOTNARIU

R A P O R T

privind vizita desfășurată la Centrul de Îngrijire și Asistență a Persoanelor

Adulte cu Handicap BĂRĂGANUL

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul de Îngrijire și Asistență a Persoanelor Adulte cu Handicap Bărăganul, județul Brăila, efectuată în temeiul prevederilor art. 11 alin. (1) din *Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități*, este structurat în trei secțiuni, după cum urmează:

- I. Cadrul general și organizarea vizitei
- II. Constatările rezultate din vizita efectuată
- III. Recomandări

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordinul președintelui Consiliului de Monitorizare nr. 45/14.06.2021, a fost dispusă efectuarea unei vizite de monitorizare, în perioada 17.06.2021-18.06.2021, la Centrul de Îngrijire și Asistență a Persoanelor Adulte cu Handicap Bărăganul (CIAPAH Bărăganul), localitatea Bărăganul, județul Brăila.

Din echipa de vizitare au făcut parte Băiașu Nicolae – inspector de monitorizare în cadrul Consiliului de Monitorizare, Rusu Andreea – expert independent și Ionescu Niculina – expert independent, reprezentanți ai societății civile.

II. Constatările rezultate din vizita efectuată

1. Descrierea serviciului social

CIAPAH Bărăganul, denumit în continuare centru, este un serviciu social cu cazare, fără personalitate juridică, din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila, destinat persoanelor adulte cu dizabilități, pentru care Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Brăila a emis o hotărâre privind aplicarea unei măsuri de protecție ce constă în internarea într-un centru de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu handicap.

Misiunea centrului este asigurarea unui climat apropiat de cel familial pentru persoanele adulte cu handicap, în vederea menținerii, recuperării și dezvoltării capacităților fizice, psihice și mentale individuale în vederea depășirii unor situații de dependență și dizabilitate.

Centrul are o capacitate maximă de 75 de locuri, la data efectuării vizitei de monitorizare aflându-se în centru un număr de 52 de persoane adulte cu dizabilități, cu vârste cuprinse între 18 și peste 50 de ani.

Activitatea centrului este desfășurată în baza licenței de funcționare seria LF nr. 0000084, eliberată în data de 14.11.2006 de Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții, centrul fiind autorizat să funcționeze pe o perioadă de 5 ani.

Documentele solicitate de echipa de vizitare au fost puse la dispoziția acestora de către conducerea și personalul centrului, iar în urma verificărilor nu au fost constatate nereguli majore, în sensul în care s-a constatat că dosarele beneficiarilor erau complete.

Centrul instruieste personalul cu privire la: prevenirea și combaterea oricărui abuz în relația cu beneficiarii pe parcursul derulării activităților în centru, modalitățile de sesizare a eventualelor forme de abuz la care pot fi supuși beneficiarii în familie sau în comunitate.

Centrul are propria procedură privind sesizările și reclamațiile prin care se stabilește modul de comunicare cu beneficiarii și tutorii/curatorii/aparținătorii acestora, modul de formulare al sesizărilor și reclamațiilor, cui se adresează și cum se înregistrează, modalitatea de răspuns către beneficiari și modul de soluționare. Sesizările și reclamațiile se arhivează. Centrul a pus la dispoziția beneficiarilor și a reprezentanților legali/aparținătorilor acestora un *Registru de evidență a sesizărilor/reclamațiilor*, precum și un *recipient de tip cutie poștală* în care pot fi depuse atât sesizările/reclamațiile cu privire la aspectele negative constatate, cât și propuneri privind îmbunătățirea activității centrului. De asemenea, la nivelul centrului se realizează periodic informări ale beneficiarilor/reprezentanților legali ai acestora cu privire la modalitățile de formulare a sesizărilor/reclamațiilor și a propunerilor de îmbunătățire a activității centrului.

Centrul notifică telefonic, în scris sau prin e-mail familia/reprezentantul legal/convențional al beneficiarului cu privire la incidentele deosebite care au afectat beneficiarul sau în care acesta a fost implicat. Totodată, centrul transmite notificări către instituțiile publice privind incidentele deosebite, în funcție de competența acestora.

Centrul are elaborate Ghidul beneficiarului și Carta beneficiarului, documente ce nu sunt puse la dispoziția persoanelor cu dizabilități ce locuiesc în centru și vizitatorilor acestora.

Centrul deține un registru special de evidență al incidentelor deosebite care afectează integritatea fizică și psihică a beneficiarului sau alte incidente în care acesta a fost implicat.

În ceea ce privește structura de personal a centrului, potrivit Regulamentului de Organizare și Funcționare a centrului, aceasta cuprinde un număr total de 49 de posturi, din care, la data efectuării vizitei, erau ocupate 49 de posturi, după cum urmează:

- Șef centru – 1 post;
- Asistente medicale calificate – 6 posturi;
- Instructor de ergoterapie – 5 post;
- Infirmieri cu calificări în domeniu – 21 posturi;
- Psiholog – 1 post;
- Asistent social – 1 post;

- Personal bucătărie cu calificare – 3 posturi;
- Personal administrativ – 11 posturi.

Imobilul în care funcționează centrul rezidențial este o clădire veche, având de-a lungul timpului diferite destinații, altele decât cea de astăzi, ceea ce o face mai puțin primitoare (Foto 09-10). Cu ani în urmă, s-au făcut unele modernizări necesare sporirii confortului beneficiarilor, însă gresia de pe holuri și unele băi este spartă, lipsesc plăci pe alocuri, acest fapt atingând securitatea beneficiarilor (Foto 07-08). Cu toate acestea, personalul responsabil cu igiena zilnică a clădirii face ca acest spațiu să fie curat, igienizat, confortabil și parțial adaptat (Foto 01). Atât spațiile comune, cât și dormitoarele dețin mijloace de iluminat natural și artificial, ventilație naturală, echipamente de încălzire pentru confort termic, mobilier adecvat. Toate spațiile comune din centru sunt accesibile beneficiarilor persoane adulte cu dizabilități.

Spațiul de locuit este structurat în dormitoare pentru bărbați și femei, cu 2 și 3 paturi, 2 băi comune, una cu 4 dușuri, cealaltă cu 3 căzi, toalete cu câte 3-4 cabine și chiuvete. La parter, 4 dormitoare pentru femei au o capacitate de 2 - 3 paturi, iar 2 dormitoare pentru bărbați au câte 3 paturi. La etaj sunt 7 dormitoare pentru bărbați, cu câte 3 paturi și 7 dormitoare pentru femei, cu câte 2-3 paturi (Foto 01). Camerele dispun de spațiul necesar pentru amplasarea mobilierului, permit accesul în fotoliu rulant, dacă starea beneficiarului impune acest lucru și permit accesul facil al personalului pentru efectuarea tratamentului și igienei individuale zilnice. S-a observat că cea mai mare parte a paturilor erau accesoriizate cu saltele vechi, murdare și deteriorate, care nu puteau asigura un confort beneficiarilor (Foto 06).

Centrul dispune totodată și de bucătărie și sală de mese, cabinet medical, camere de zi pentru desfășurarea de activități recreative, de socializare și diferite terapii cognitive, adaptate vârstei, nevoilor și abilităților persoanelor adulte cu dizabilități aflate în centru (Foto 02).

2. Beneficiarii

Dintre cei 52 (cincizeci și doi) de beneficiari aflați în centru, 42 sunt încadrați în grad de handicap grav, 10 sunt încadrați în grad de handicap accentuat.

În ceea ce privește tipul de handicap 26 (douăzeci și unu) dintre beneficiari au handicap mental, 23 (douăzeci și trei) au handicap psihic/neuropsihic, 1 (unul) are HIV-SIDA, 1 (unul) are handicap auditiv și 1 (un) beneficiar are handicap vizual.

Cei 52 de beneficiari din centru (22 femei și 30 bărbați) se încadrează în următoarele grupe de vârstă: 18-30 ani: 14 beneficiari, 30-50 ani: 33 beneficiari, peste 50 ani: 5 beneficiari.

3. Drepturile prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (denumită în continuare CDPD)

a) Accesibilitate (art. 9 CDPD)

Clădirea în care funcționează centrul are 2 niveluri (regim de înălțime P+1), accesul la etaj făcându-se pe scări. La momentul efectuării vizitei de monitorizare în centru nu erau beneficiari cu handicap fizic astfel că accesibilitatea era ușor de realizat, iar beneficiarii cu handicap grav care prezentau tulburări de orientare erau însoțiți și ajutați de către instructori sau infirmiere.

b) Recunoaștere egală în fața legii și Accesul la justiție (art. 12 și art. 13 CDPD)

În ceea ce privește capacitatea juridică, din totalul de 52 de persoane adulte cu dizabilități ce beneficiază de servicii sociale în cadrul centrului, 2 persoane sunt puse sub interdicție judecătorească, instanțele competente numind tutore pentru acestea.

În vederea asigurării că voința și preferințele persoanelor adulte cu dizabilități sunt respectate și pentru a asigura acordarea asistenței în luarea deciziilor, centrul utilizează instrumente pentru a oferi susținere beneficiarilor în luarea deciziilor, cum ar fi: *Planul Personalizat*, *Fișa beneficiarului* și *Fișele de consiliere*.

c) Libertatea și siguranța persoanei și Protejarea integrității persoanei (art. 14 și art. 17 CDPD)

Persoanele cu dizabilități ce beneficiază de servicii sociale, în cadrul centrului se deplasează în afara centrului, ori de câte ori doresc, în diverse plimbări prin comunitate (magazin, biserică) numai însoțiți de personal.

Centrul beneficiază de serviciu de pază propriu asigurat de 3 angajați. Centrul este împrejmuit cu un gard care sporește securitatea beneficiarilor, aceștia neputând părăsi incinta neobservați. La momentul efectuării vizitei de monitorizare aceasta era varianta optimă de asigurare a pazei, prin intermediul personalului angajat.

Pe durata vizitei de monitorizare echipa a identificat ca potențial risc pentru siguranța și integritatea beneficiarilor un teren care a făcut parte din curtea centrului, separat de aceasta printr-un gard cu poartă care era deschisă larg. Pe acest teren existau niște clădiri dezafectate, care prezentau diferite surse de accidentare a beneficiarilor în condițiile în care poarta era deschisă și aceștia puteau pătrunde nestingheriți. Situațiile de conflict erau gestionate de către infirmieri/instructori și psiholog și/sau asistent medical, dacă era cazul (există medicație prescrisă de medicul psihiatru, la nevoie). În situații speciale de criză (manifestări auto-agresive și hetero-agresive) ale unor beneficiari, care nu pot fi preîntâmpinate și care se gestionează greu în lipsa unui medic specialist, se apelează numărul unic de urgență 112. În aceste cazuri, beneficiarii locuiesc singuri în cameră și sunt asistați permanent de un angajat al centrului.

d) Sănătatea (art. 25 CDPD)

În centru se află în permanență asistenți medicali și infirmieri, activitatea acestora fiind realizată în ture, iar în caz de urgențe se apelează numărul unic de urgențe 112.

Centrul nu are în structura de personal un medic, astfel că toți beneficiarii sunt înscriși la medic de familie, care eliberează bilete de trimitere către medicii specialiști și efectuează analizele medicale anuale sau ori de câte ori este nevoie. Fiecare persoană cu dizabilități din centru beneficiază de servicii medicale specializate, în funcție de afecțiuni.

La nivelul DGASPC Brăila există o colaborare cu medici psihiatri din cadrul unei policlinicii de pe lângă Spitalul Județean Brăila, care asigură consultații în specialitatea psihiatrie și care eliberează scrisorile medicale la 6 sau 12 luni, în funcție de caz. La data efectuării vizitei de monitorizare beneficiarii centrului se aflau sub tratament medicamentos neuropsihiatric.

În ceea ce privește asistența stomatologică, în urma discuției cu șeful centrului, acesta ne-a spus că DGASPC Brăila a trimis în centru o echipa de medici stomatologi pentru evaluarea sănătății orale a beneficiarilor. În urma acțiunii, echipa de medici a apreciat că intervențiile necesare se pot

face numai asistat de un medic anesteziat, lucru care nu s-a putut realiza deoarece ce nu s-a găsit nici un medic disponibil.

Medicamentele sunt păstrate într-un dulap închis cu lacăt, unde se află și schemele de administrare, întocmite de medicii specialiști, acestea fiind administrate de asistenții medicali. Totodată, la nivelul centrului tratamentul neuropsihiatric este evidențiat în fișele individuale de tratament ale beneficiarilor, însă nu există și un registru de evidență a acestui tip de tratament.

La dosarul medical al beneficiarilor nu s-au găsit analizele medicale anuale ale acestora, acestea nemaifiind făcute de câțiva ani (nu s-a putut preciza). Existau doar analizele unor beneficiari care au avut nevoie de spitalizare de-a lungul timpului.

Hrana zilnică a beneficiarilor centrului este asigurată de personalul acestuia, în bucătărie proprie, păstrarea și prepararea alimentelor fiind efectuate în spații special destinate acestei activități. Blocul alimentar este amplasat într-o clădire separată de pavilionul central. Și această clădire este veche, lucru care face ca anumite spații cu rol de magazii să fie impropriei destinației (igrasie în principal) (*Foto 03-04*).

Meniurile sunt variate de la o zi la alta și conțin 3 mese principale și 2 gustări în fiecare zi. Pentru persoanele cu dizabilități care urmează un anumit regim alimentar, se oferă o alimentație dietetică, pe baza recomandărilor medicului, iar meniul este afișat zilnic la sala de mese.

e) Viață independentă și integrare în comunitate, Abilitare și reabilitare, Participarea la activități recreative, culturale și sportive și (art. 19 art. 26 și art. 30 CDPD)

Dosarele sociale și psihologice ale beneficiarilor sunt complete, curprinzând între alte documente, evaluări psihologice și fișe de consiliere psihologică, fișe de monitorizare a serviciilor și planuri individualizate de protecție.

În ceea ce privește activitățile de abilitare și reabilitare desfășurate la nivelul centrului, acestea sunt individualizate, raportat la necesitățile fiecărui beneficiar în parte și sunt bazate pe evaluarea multidisciplinară a nevoilor și abilităților individuale.

Centrul dispune de un cabinet psihologic care nu a putut fi văzut deoarece psihologul angajat era în concediu medical.

Persoanele cu dizabilități din centru beneficiază de acces la programe de ergoterapie, precum și la programe de televiziune, audiții muzicale.

Centrul dispune și de o curte generoasă, în care beneficiarii pot desfășura activități recreative, dar care nu este amenajată în mod corespunzător. (*Foto 05*).

Având în vedere contextul epidemiologic în care ne-am aflat începând cu anul 2020, nu au putut fi organizate activități recreative, culturale și sportive de grup, în afara centrului. Cu toate acestea, libertatea de deplasare în afara centrului nu a fost îngrădită, în toată această perioadă, excepție făcând perioada martie-mai 2020, când a fost declarată stare de urgență la nivel național.

f) Educație (art. 24 CDPD)

Dintre cei 52 (cincizeci și doi) de beneficiari aflați în cadrul centrului, la data efectuării vizitei de monitorizare, nici un beneficiar nu urma cursurile vreunei forme de învățământ.

g) Gestionarea la nivelul centrului a situației epidemiologice actuale - Situații de risc și urgențe umanitare (art. 11 CDPD)

În actualul context epidemiologic, cauzat de evoluția răspândirii virusului SARS-COV 2, la nivelul centrului au fost luate măsurile recomandate de autorități, cu toate acestea, majoritatea beneficiarilor și angajaților au trecut prin boală.

Din discuțiile purtate cu asistenta medicală, la data efectuării vizitei de monitorizare atât beneficiarii, cât și o parte din personalul angajat erau vaccinați împotriva SARS-COV 2.

III. Recomandări

Având în vedere cele constatate în urma vizitei efectuate în centrul din cadrul DGASPC Brăila, echipa de vizitare formulează următoarele recomandări:

1. Efectuarea, de urgență, a analizelor medicale anuale ale beneficiarilor.
2. Urgentarea solicitării de fonduri în vederea renovării integrale a blocului alimentar (zugrăvit, igienizat).

3. Solicitarea de fonduri în vederea reparațiilor care se impun urgent în pavilionul de locuit (a se vedea holuri, băi).
4. Achiziționarea și înlocuirea saltelelor existente și achiziționarea unor detergenți de o mai bună calitate.
5. Amenajarea grădinii cu locuri de relaxare și activități specifice stării de sănătate și abilităților beneficiarilor. Spațiul este destul de mare și nu este valorificat.
6. Afișarea, la avizierele de la fiecare etaj, a Ghidului beneficiarului, a Cartei beneficiarului, a meniului zilnic și a programului săptămânal de activități.
7. Diversificarea activităților de socializare și ocupare a timpului liber.
8. Participarea la cursuri de perfecționare/comunicare pentru personal (modalități gestionare a situațiilor deosebite, acordare de prim ajutor).

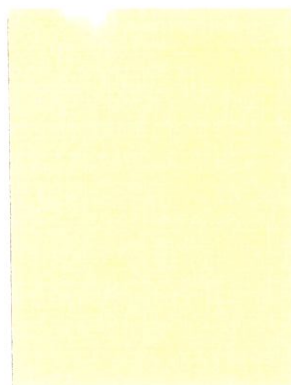
Vă aducem la cunoștință faptul că, în vederea respectării prevederilor art. 14.alin (6) din legea 8/2016, aveți obligația de a comunica Consiliului de monitorizare, în termen de 30 zile, un răspuns motivat privind recomandările și măsurile dispuse.

Prezentul raport are anexate un număr de 10 planșe foto.

Inspector de monitorizare – Băiașu Nicolae

Expert independent – Tănase-Rusu Andreea-Cristina

Expert independent – Ionescu Niculina

CiA Bănoanul
(Foto 9)

Foto 6

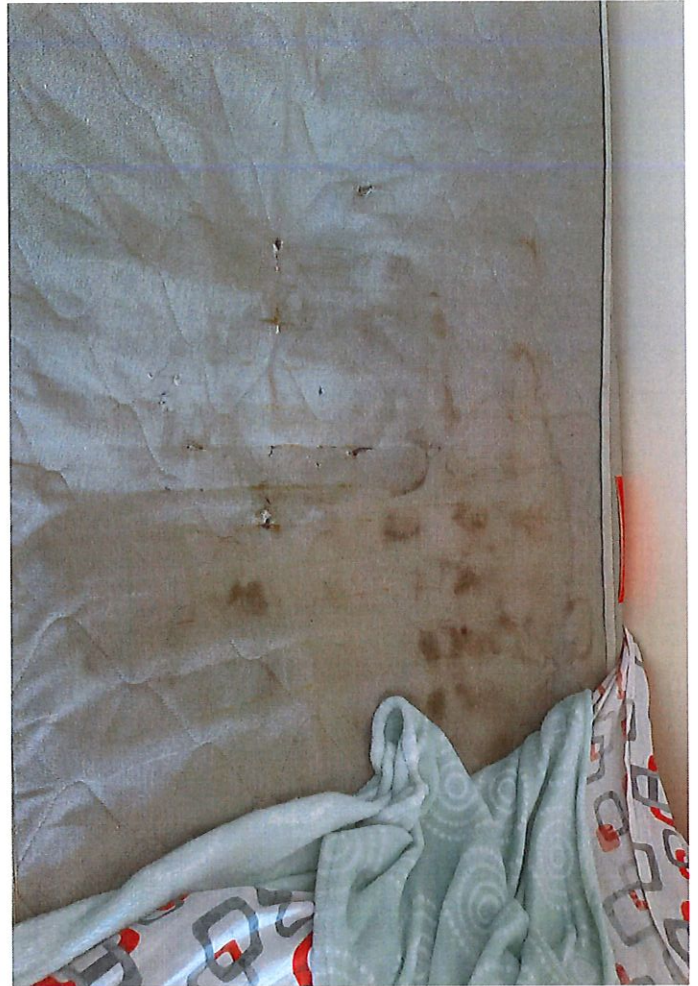
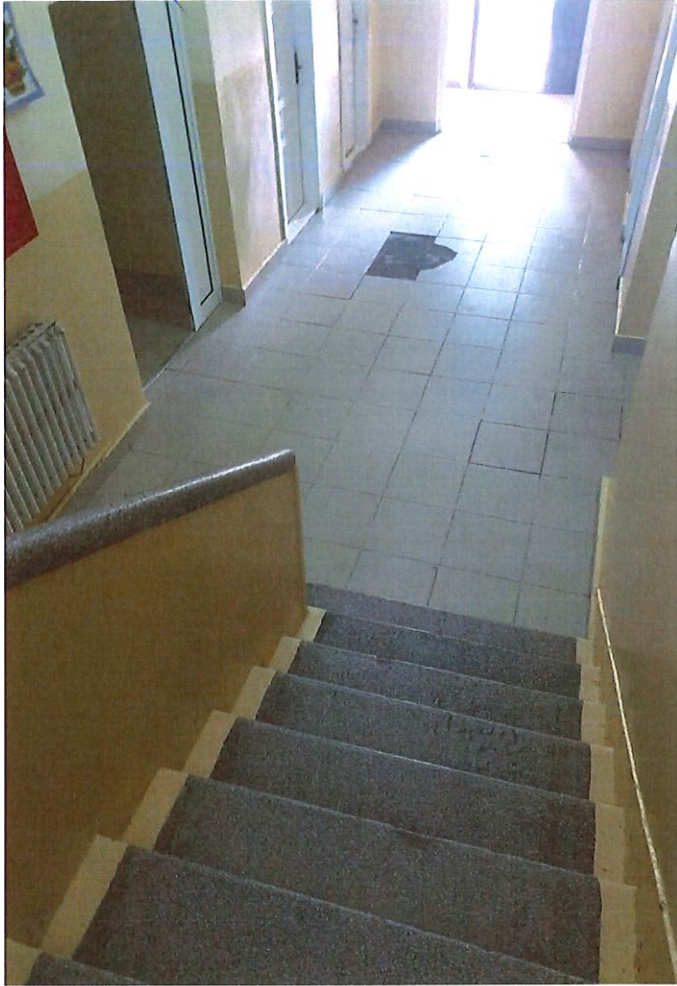

Foto 4

(Foto 10)

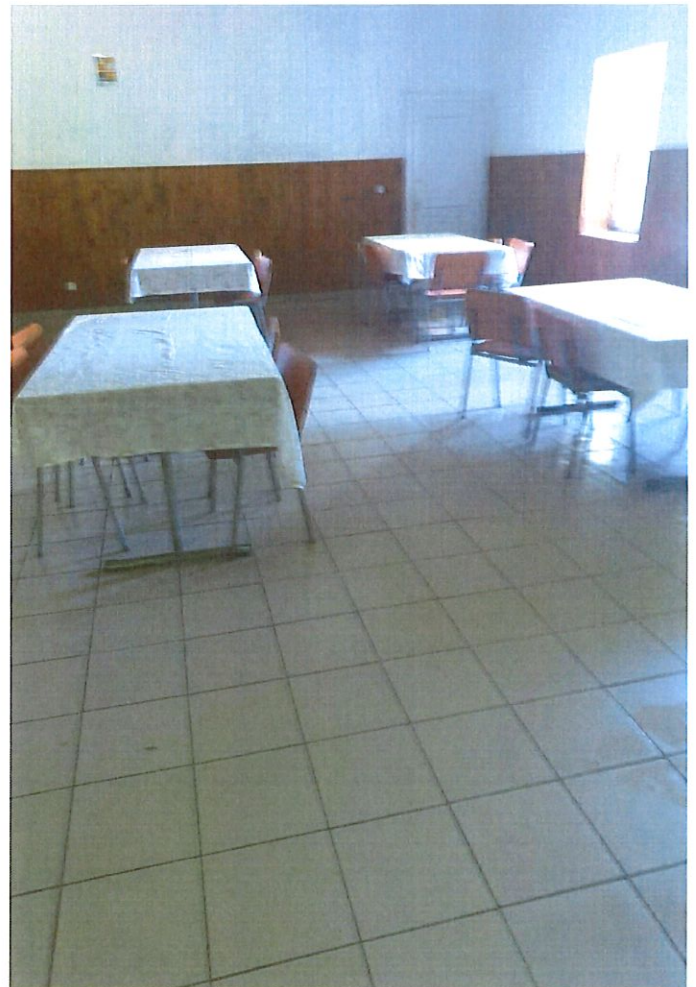
(Foto 8)

(Foto 5)

(Foto 7)

(Foto 2)

Foto 3.

Foto 1

